

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 52Csp/134/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124271080
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Hovančáková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2025:6124271080.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Danicou Hovančákovou v spore žalobcu : Nemzeti Útdíjizetési Szolgálató Zrt., so sídlom Váci út. XXX, XXXX A., B., IČ: 01-10-043108, právne zastúpený Advokátska kancelária PETKOV & Co s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 50 430 742, proti žalovanej: C. D. E., nar. X.X.XXXX, bytom F. XXXX/XX, E., o zaplatenie 191,27 EUR s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 191,27 EUR spolu s príslušenstvom spočívajúcim v nákladoch spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 70,- EUR, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „upomínací súd“) dňa 27.03.2024 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny 191,27 EUR a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 70,- EUR. Zároveň žalobca žiadal súd, aby mu priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil najmä tými skutkovými tvrdeniami, že je obchodná akciová spoločnosť, zriadená a registrovaná podľa maďarských právnych predpisov v Maďarsku. Uviedol, že na základe maďarského zákona č. I z roku 1988 o cestnej doprave v spojení s nariadením maďarského Ministerstva inovácií a technológií Maďarska č. 45/2020 o diaľniciach, rýchlostných cestách, hlavných cestách použiteľných za poplatok a o poplatku za ich použitie (ďalej len ako Nariadenie o poplatkoch) je oprávnený a súčasne povinný vo vlastnom mene uplatňovať voči neoprávneným používateľom ciest pohľadávku vzniknutú z titulu neoprávneného použitia spoplatnenej cesty vo forme tzv. sankčného poplatku vo výške určenej podľa Nariadenia o poplatkoch, ako aj prípadnú náhradu škody, a tým uplatňovať a chrániť svoje majetkové práva. Žalobca doplnil, že vzťah medzi ním a neoprávneným používateľom ciest je podľa ust. § 1 Nariadenia o poplatkoch vzťahom civilnoprávnym (súkromnoprávnym) a spravuje sa okrem citovaných osobitných právnych predpisov predpismi civilného (súkromného) práva. Žalobu žalobca oprel o skutkové tvrdenie, že elektronickou kontrolou oprávnenosti používania spoplatnených ciest v Maďarsku dňa 18.03.2023 v čase o 20:44:24 hod., na mieste kontroly GY34B - M1 Hegyeshalom (171,2KM) haladó zistil, že motorové vozidlo s evidenčným číslom KE: 423NB, registrované v Slovenskej republike a zaradené do platobnej kategórie D1, ktorého držiteľom bola v čase kontroly žalovaná, bolo prevádzkované na uvedenom spoplatnenom úseku cestnej komunikácie bez platného oprávnenia. Na základe týchto skutočností podľa žalobcu žalovanej vznikla ex lege podľa ust. § 11 ods. 1 Nariadenia o poplatkoch v spojení s ust. § 11 ods. 6 Nariadenia o poplatkoch povinnosť zaplatiť mu pohľadávku vo výške určenej podľa ust. § 13 ods. 2 a ods. 3 Nariadenia o poplatkoch s prihliadnutím na Prílohu č. 3 Nariadenia o poplatkoch, ktorá je pre kategóriu vozidla žalovanej stanovená v výške 18.750,-

HUF (základná sadzba pohľadávky). Doplnil, že prostredníctvom svojho zástupcu vyzval žalovanú na zaplatenie základnej sadzby pohľadávky, ako aj na zaplatenie nákladov spojených s jej uplatnením, pričom žalovanú informoval, že túto pohľadávku môže v základnej sadzbe zaplatiť len do 60 dní odo dňa doručenia výzvy na zaplatenie. Žalobca konštatoval, že výzva bola žalovanej odoslaná dňa 19.06.2023. Argumentoval, že napriek výzve žalovaná pohľadávku v základnej sadzbe nezaplatila riadne a/alebo včas, v dôsledku čoho jej ex lege podľa ust. § 11 ods. 1 a ust. § 12 ods. 4 Nariadenia o poplatkoch s prílohou na Prílohu č. 3 Nariadenia o poplatkoch, vznikla povinnosť zaplatiť zvýšenú sadzbu pohľadávky vo výške 74.970,- HUF, po prepočte na sumu Eur vo výške 191,27 EUR. Žalobca konštatoval, že na zaplatenie tejto zvýšenej sadzby pohľadávky vrátane príslušenstva bola žalovaná písomne vyzvaná predžalobnou výzvou, ktorá bola žalovanej odoslaná dňa 05.03.2024. K uplatneným nákladom spojených s uplatnením práva na zaplatenie pohľadávky žalobca uviedol, že tieto náklady spojené s uplatnením práva na zaplatenie pohľadávky a vzniknuté v predsúdnom štádiu uplatnenia pohľadávky v súvislosti s povinnosťou žalovanej zaplatiť jeho pohľadávku si môže, resp. ním poverené partnerské kancelárie, uplatňovať podľa ust. § 11 ods. 7 Nariadenia o poplatkoch v spojení s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II). Žalobca zdôraznil, že tieto náklady znáša a je povinný zaplatiť dlžník (žalovaná). Argumentoval, že náklady vzniknuté pri uplatnení pohľadávky voči žalovanej (dlžníkovi) sú spojené s poskytnutím právnej služby a ich výška je vo vzťahu advokát - žalobca (klient) určená pre účely mimosúdneho uplatnenia v sume zodpovedajúcej tarifnej odmene advokáta a tzv. režijným paušálom, a to podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnuté právne služby v znení neskorších predpisov. Minimálna výška tarify za jeden úkon právnej služby je vyhláškou určená v sume 16,60 Eur (ust. § 10 ods. 1 vyhlášky). Ku každému úkonu právnej služby je advokát oprávnený uplatňovať tzv. režijný paušál, pre rok 2022 určený vo výške 11,63 Eur a pre rok 2024 určený vo výške 13,73 Eur. Žalobca uviedol, že v tejto veci advokát v predsúdnom štádiu vykonal podľa ust. § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky tri úkony právnej služby, a síce v roku 2022 prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie (výzva) protistrane - uplatnenie pohľadávky v základnej sadzbe a v roku 2024 písomné podanie (výzva) protistrane - uplatnenie novej pohľadávky vo zvýšenej sadzbe. Má za to, že výška jeho nákladov na uplatnenie pohľadávky voči žalovanej (dlžníkovi) zodpovedá sume „tarify“ a tzv. režijných paušálov podľa vyhlášky za tri úkony právnej služby, spolu vo výške 86,79 Eur. Doplnil, že advokát vzhľadom na výšku vymáhanej pohľadávky tarifnú odmenu v súlade s ust. § 13 ods. 1 vyhlášky znížil spolu na sumu v celkovej výške (po zaokrúhlení) 70,- Eur.

3. Upomínací súd vo veci rozhodol platobným rozkazom zo dňa 15.05.2024, voči ktorému žalovaná podala odpor.

4. Žalovaná v podanom odpore uviedla, že je výlučnou vlastníčkou motorového vozidla s evidenčným číslom E. XXXXX, registrovaného v Slovenskej republike a zaradeného do kategórie D1. Svoju procesnú obranu však založila na tom, že nie je držiteľkou predmetného motorového vozidla, a toto motorové vozidlo ani nešoféruje. Držiteľom jej motorového vozidla je spoločnosť BUSINESS CAR SK s.r.o., so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava, IČO: 51 078 899, a to na základe zmluvy o nájme osobného motorového vozidla zo dňa 20.06.2022, ktorú priložila k odporu. V tej súvislosti mala za to, že výlučne táto spoločnosť nesie zodpovednosť za porušenie zmluvných či iných podmienok medzi vlastníkom vozidla a držiteľom vozidla uzatvorením tejto zmluvy. Na základe uvedeného žiadala platobný rozkaz zrušiť v celom rozsahu a zaviazat spoločnosť BUSINESS CAR SK s.r.o. k povinnosti zaplatiť žalobcovi istinu 191,27 Eur, náklady spojené s uplatneným pohľadávky vo výške 70,- Eur a zároveň predmetnú obchodnú spoločnosť zaviazat k povinnosti nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 48,49 Eur.

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovanej uviedol, že trvá na skutkových okolnostiach uvedených v žalobe v celom rozsahu. Doplnil, že podľa informácií, ktoré získal prostredníctvom svojho advokáta od Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v súlade s ust. § 113 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bola žalovaná v rozhodnom období registrovaným držiteľom motorového vozidla s evidenčným číslom E. XXXXX, a preto je daná jej pasívna vecná legitímácia v tomto spore. Doplnil, že ak žalovanej vznikne škoda voči nájomcovi vozidla tým, že uhradí jeho pohľadávku, ktorú si voči nej uplatňuje, nič nebráni žalovanej domáhať sa náhrady škody voči nájomcovi vozidla. Argumentoval, že nie je v žiadnom vzťahu s nájomcom motorového vozidla.

6. Žalovaná nevyužila právo na tzv. dupliku a k vyjadreniu žalobcu sa nevyjadřila.

7. Súd nariadil pojednávanie vo veci na deň 3.10.2025, ktorého sa nezúčastnil žalobca ani jeho právny zástupca, ktorí však svoju neprítomnosť na pojednávaní vopred ospravedlnili a vyjadrili súhlas s tým, aby súd konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Pojednávania sa nezúčastnila ani žalovaná, ktorá naň bola riadne a včas predvolaná, pričom svoju neprítomnosť na pojednávaní vopred neospravedlnila ani nepožiadala z dôležitého dôvodu v zmysle § 183 CSP o jeho odročenie, preto súd v súlade s § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav.

9. Žalobca je obchodná akciová spoločnosť, zriadená a registrovaná podľa maďarských právnych predpisov v Maďarsku a na základe maďarského zákona č. I. z roku 1988 o cestnej doprave v spojení s nariadením maďarského Ministerstva inovácií a technológií Maďarska č. 45/2020 o diaľniciach, rýchlostných cestách, hlavných cestách použiteľných za poplatok a o poplatku za ich použitie. Je oprávnený a súčasne povinný vo vlastnom mene uplatňovať voči neoprávneným používateľom ciest pohľadávku vzniknutú z titulu neoprávneného použitia spoplatnenej cesty vo forme tzv. sankčného poplatku (resp. náhradného poplatku) vo výške určenej podľa vyššie uvedeného Nariadenia o poplatkoch.

10. Motorové vozidlo s evidenčným číslom E. XXXXX, registrované v Slovenskej republike na žalovanú bolo dňa 18.03.2023 v čase o 20:44:24 hod., zaznamenané na mieste kontroly: GY34B - M1 Hegyeshalom (171,2KM) haladó, pričom v uvedenom čase na uvedenom mieste bolo prevádzkované na predmetnom spoplatnenom úseku cestnej komunikácie bez platného oprávnenia (príslušná fotodokumentácia).

11. Na základe žiadosti právneho zástupcu žalobcu o poskytnutie údajov z evidencie vozidiel bola žalobcovi dňa 6.6.2023 doručená odpoveď Prezídia policajného zboru, odbor dokladov a evidencií pod č. PPZ-ODE1-2023/016114-009, v ktorej bolo oznámené žalobcovi, že žalovaná je držiteľom osobného motorového vozidla evidované v SR pod EČV E. XXXXX.

12. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v SR, vyzval žalovanú prípisom zo dňa 14.06.2023 označeným ako „Výzva na zaplatenie sankčného poplatku za neoprávnené použitie spoplatnených ciest v Maďarsku“ na zaplatenie základného náhradného poplatku v sume 50,52 EUR (18.750,-HUF), ako aj na zaplatenie nákladov spojených s jeho uplatnením voči žalovanej v Slovenskej republike vo výške 40,- EUR , teda spolu v sume 90,52 EUR, pričom žalovanú súčasne informoval, že túto pohľadávku môže v základnej sadzbe zaplatiť len do 60 dní od doručenia výzvy na zaplatenie. Uvedená výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 19.06.2023 a doručená bola žalovanej dňa 23.06.2023 (čl. 84 spisu).

13. Vzhľadom na to, že žalovaná v zmysle výzvy na zaplatenie zo 14.06.2023 neplnila, žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v SR, vyzval žalovanú prípisom zo dňa 29.02.2024 označeným ako Predžalobná výzva na zaplatenie zvýšeného náhradného poplatku vo výške 74.970,- HUF po prepočte na EUR vo výške 191,27 EUR a na zaplatenie nákladov spojených s jeho uplatnením voči žalovanej v Slovenskej republike vo výške 70,- EUR v lehote do 5 pracovných dní od doručenia výzvy.

14. Z nájomnej zmluvy predloženej žalovanou vyplýva, že motorové vozidlo značky Mercedes ML s EČV: E. XXXXX, VIN: G. bolo žalovanou ako jeho vlastníčkou resp. oprávneným držiteľom dané do nájmu nájomcovi – BUSINESS CAR SK, s.r.o. na dobu určitú odo dňa 20.06.2022 do 09.06.2023.

15. Zistený skutkový stav súd posúdil podľa nasledovných právnych noriem.

16. Podľa ust. § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

17. Podľa článku 7 ods. 2 druhej vety Ústavy SR, právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie č. 1215/2012“), ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

19. Podľa čl. 62 ods. 1 Nariadenia č. 1215/2012, na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, na ktorého súdy bola vo veci podaná žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu.

20. Súd sa zaoberal otázkou, či má právomoc prejednať danú sporovú vec vzhľadom k tomu, že strany sporu majú svoje sídlo, resp. bydlisko v rôznych členských štátoch Európskej únie. V konaní bolo preukázané, že žalovaný má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

21. Vzhľadom na to aplikujúc čl. 4 ods. 1 Nariadenia č. 1215/2012 súd uzavrel, že má právomoc konať v predmetnom spore.

22. Podľa Článku 31 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (RÍM II) (ďalej len „Nariadenie č. 864/2007“), toto nariadenie sa uplatní na skutočnosti, ktoré spôsobili škodu a ku ktorým došlo po nadobudnutí jeho účinnosti.

23. Podľa čl. 32 Nariadenia č. 864/2007, toto nariadenie sa vzťahuje na zmluvy uzavreté po 17. decembri 2009.

24. Podľa čl. 1 ods. 1 Nariadenia č. 864/2007, toto nariadenie sa uplatní na mimozmluvné záväzky v občianskych a obchodných veciach v situáciách, v ktorých dochádza k stretu rôznych právnych poriadkov. Neuplatní sa najmä na daňové, colné alebo správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone verejnej moci (acta iure imperii).

25. Podľa čl. 2 ods. 1 Nariadenia č. 864/2007, na účely tohto nariadenia pojem škoda označuje každý následok civilného deliktu z bezdôvodného obohatenia, z konania bez príkazu (negotiorum gestio) alebo z predzmluvnej zodpovednosti (culpa in contrahendo).

26. Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia č. 864/2007, pokiaľ nie je v tomto nariadení ustanovené inak, spravuje sa mimozmluvný záväzok vyplývajúci z civilného deliktu právnym poriadkom krajiny, na území ktorej vznikla škoda, bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu, a bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny alebo krajín nastali nepriame následky takejto skutočnosti.

27. V konaní vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že motorové vozidlo žalovaného s evidenčným číslom E. XXX H. registrované v Slovenskej republike bolo dňa 18.03.2023 zaznamenané na mieste kontroly v Maďarskej republike bez platného oprávnenia, a teda z toho vyplynulo, že k vzniku škody (nezaplatením príslušného poplatku) došlo k civilnému deliktu (cestovanie bez platného oprávnenia po spoplatnenom úseku cesty) na území Maďarskej republiky, z ktorého dôvodu sa uvedený mimozmluvný záväzok spravuje práve maďarským právnym poriadkom.

28. Podľa § 33 ods. 2 maďarského Zákona č. I/1988 o cestnej doprave, správca ciest, orgán alebo organizácia oprávnená vyberať poplatok za použitie ciest a kontrolovať úhradu poplatku, ako aj ustanovením § 21 ods. (4) vymedzený úradný orgán môžu vyhotoviť záznam o vozidle a o jeho evidenčnom čísle za účelom preukázania porušenia pravidiel stanovených nariadením vlády podľa § 21 ods. (5). Správca verejných ciest, orgán alebo organizácia oprávnená vyberať poplatok za použitie ciest a kontrolovať úhradu poplatku bezodkladne odovzdá ním vyhotovený záznam príslušnému orgánu ustanoveného podľa § 21 ods. (4). Organizácia oprávnená vykonávať kontrolu úhrady poplatku - pokiaľ nie je oprávnená vymáhať náhradný poplatok - je povinná bezodkladne odovzdať záznamy organizácii oprávnenej vyberať náhradný poplatok.

29. Podľa § 33A ods. 1 zák. č. I/1988, za používanie ciest, stanovených osobitným právnym predpisom, v rámci určeného obdobia, vzniká povinnosť zaplatiť poplatok (poplatok za používanie), v prípade jeho opomenutia vzniká povinnosť zaplatiť náhradný (sankčný) poplatok.

30. Podľa § 33B ods. 5 zák. č. I/1988, organizácia oprávnená vyberať poplatok, resp. nimi poverená obchodná organizácia sú povinné v rámci 60 dňovej prekluzívnej lehoty odo dňa zistenia držiteľa dotknutého vozidla organizáciami oprávnenými vyberať poplatok alebo nimi poverenými osobami podať na poštovú prepravu držiteľovi vozidla výzvu na úhradu náhradného (sankčného) poplatku.

31. Z uvedeného ust. vyplýva, že 60 dňovú prekluzívnu lehotu je potrebné počítvať odo dňa zistenia držiteľa vozidla, ktorý opomenul uhradiť poplatok za použitie ciest, organizáciami oprávnenými vyberať poplatok alebo nimi poverenými organizáciami. Nie je potrebné doručiť výzvu na úhradu náhradného poplatku v prípade, ak držiteľ vozidla (vodič), ktorý nezaplatil poplatok za používanie ciest ani náhradný poplatok alebo vodič vozidla podpíše a prevezme zápisnicu vyhotovenú počas miestnej kontroly. Povinnosť zaplatiť náhradný poplatok sa premlčí v lehote dvoch rokov. Nie je možné uplatňovať úroky z omeškania z náhradného poplatku.

32. Podľa § 33B ods. 8 zák. č. I/1988, na vykonávanie kontrolnej činnosti ohľadne poplatku za používanie cesty je oprávnený dopravný úradný orgán, správca verejných ciest podľa 33§ ods. (1) bod ba) a obchodná spoločnosť spravujúca cestné poplatky.

33. Podľa § 33B ods. 1 zák. č. I/1988, verejné cesty, ktorých sa poplatková povinnosť týka - vrátane verejných ciest spravovaných správcou podľa §33 ods. (1) bod a) v prípade príslušnej zmluvy - alebo ich jednotlivé úseky, poplatok za použitie týchto ciest, pre prípad opomenutia zaplatiť poplatok náhradný poplatok, alebo spôsob jeho určenia, ako aj podmienky a spôsob úhrady - na základe princípov schválených Vládou - so súhlasom ministra zodpovedného za štátny rozpočet, ustanoví minister zodpovedný pre služby spojené s úhradou cestných poplatkov v osobitnom nariadení.

34. Podľa § 1 Nariadenia Ministerstva Inovácií a Technológií (ITM) č. 45/2020. (XI. 28.) diaľniciach, rýchlostných cestách, hlavných cestách, ktoré je možné používať na základe úhrady poplatku za používanie a o výške týchto poplatkov: Za používanie úsekov rýchlostných ciest definovaných v Prílohe č. 1 s motorovým vozidlom, ako aj s prívesným vozíkom (ďalej spolu ako: motorové vozidlo), patriacim do poplatkovej kategórie v zmysle tohto nariadenia - v rámci občianskoprávneho vzťahu - s výnimkami zakotvenými v § 2. - je potrebné zaplatiť poplatok za používanie (ďalej ako: poplatok za používanie cesty), ďalej v prípade opomenutia úhrady tohto poplatku je potrebné zaplatiť náhradný poplatok.

35. Podľa § 8 ods. 1 Nariadenia ITM č. 45/2000, Sadzba poplatku pre použitie ciest závisí od kategórie vozidla určenej na základe zápisu uvedeného v úradnom povolení platnom pre cestnú premávku alebo v inom oficiálnom dokumente vydanom pre dané motorové vozidlo, od typu a technických údajov vozidla nasledovne: a./ poplatková kategória D1: motorka a osobné motorové vozidlo s maximálnou povolenou hmotnosťou 3500 kg, vhodné na prepravu najviac 7 osôb spolu so vodičom a jeho prívesný vozík; b./ poplatková kategória D2: všetky motorové vozidlá, ktoré nepatria do inej poplatkovej kategórie, a podľa osobitného právneho predpisu sa nepovažujú za motorové vozidlá podliehajúce úhrade mýta; c./ poplatková kategória B2: autobusy; d) poplatková kategória U: prívesný vozík ťahaný motorovými vozidlami patriacimi do poplatkovej kategórie D2 a B2 (príves).

36. Podľa § 10 ods. 1 Nariadenia ITM č. 45/2000, na základe ustanovení § 33/B, odseku 8) zákona Kkt. kontroluje organizácia oprávnená kontrolovať úhradu poplatku za používanie ciest (ďalej ako: organizácia oprávnená kontrolovať úhradu poplatku za používanie ciest) správnosť oprávnenia a zakúpenie oprávnenia na základe evidenčného čísla, krajiny registrácie a poplatkovej kategórie.

37. Podľa § 11 ods. 1 Nariadenia ITM č. 45/2000, ak motorové vozidlo v čase kontroly nedisponuje platným oprávnením - s výnimkou uvedenou v ustanoveniach odsekov 2) a 3), z dôvodu neoprávneného používania cesty osoba povinná uhradiť poplatok zaplatí náhradný poplatok zodpovedajúci poplatkovej kategórii vozidla.

38. Podľa § 11 ods. 6 Nariadenia ITM č. 45/2000, zaplatiť náhradný poplatok dodatočne je povinný držiteľ motorového vozidla, ktorý nie je jeho vlastníkom - v prípade motorového vozidla s maďarským evidenčným číslom vozidla držiteľ evidovaný v registri v čase neoprávneného používania cesty podľa registra organizácie vedúcej register cestnej premávky, ak taký neexistuje, vlastníkom motorového vozidla (ďalej spolu ako: držiteľ). V prípade jazdnej súpravy, ak patrí príves do kategórie poplatkov U, a organizácia oprávnená kontrolovať úhradu poplatku zistí v súvislosti s prívesom neoprávnené používanie cesty,

náhradný poplatok je potrebné uhradiť v súvislosti s jazdnou súpravou, na úhradu ktorého je povinný držiteľ ťahajúceho vozidla.

39. Podľa § 11 ods. 7 Nariadenia ITM č. 45/2000, náhradný poplatok vyberá spoločnosť NÚSZ Zrt., v rámci čoho je spoločnosť NÚSZ Zrt. alebo ňou využitý spolupracujúci partner oprávnený uplatniť aj svoje preukázateľné náklady, ktoré jej/ím vznikli v súvislosti s vymáhaním náhradného poplatku.

40. Podľa § 12 ods. 1 Nariadenia ITM č. 45/2000, výzvu na úhradu náhradného poplatku podľa ustanovenia § 33/B, odseku 5) zákona Kkt., ktorá bola odoslaná poštou ako doporučená listová zásielka s doručenkou - do dokázania opaku - je potrebné považovať za doručenú v deň pokusu o doručenie, ak adresát odmietne zásielku prevziať. Ak bolo doručenie neúspešné z dôvodu, že zásielka sa spoločnosti NÚSZ Zrt. vrátila z bydliska fyzickej osoby, respektíve z adresy držiteľa - právnickej osoby zaevidovanej v evidencii cestnej dopravy s označením „nehľadal“, alebo „odsťahoval sa“, dokument je potrebné považovať za doručený v dvadsiaty deň odo dňa prijatia poštou, až do dokázania opaku.

41. Podľa § 12 ods. 4 Nariadenia ITM č. 45/2000, ak toto nariadenie nestanovuje inak, náhradný poplatok je splatný od získania vedomosti o jeho vyrubení, najneskôr však od doručenia výzvy podľa odseku 1). Základ sumy náhradného poplatku obsahuje Príloha č. 3.

42. Podľa ust. § 13 ods. 2 Nariadenia ITM č. 45/2000 výšku náhradného poplatku a rozdielového náhradného poplatku je potrebné určiť na základe ustanovení odseku 3.

43. Podľa ust. § 13 ods. 3 Nariadenia ITM č. 45/2000 základ ceny určený v Prílohe č. 3 je smerodajný pre mesiac august roka predchádzajúceho aktuálnemu roku, v prípade nárastu indexu spotrebiteľských cien zverejneného Centrálnym štatistickým úradom (Központi Statisztikai Hivatal) prepočítaného k augustu druhého roka predchádzajúceho aktuálnemu roku, v miere rovnajúcej sa nárastu, sa upraví s presnosťou zaokrúhlenia na desiatky forintov v prvý deň aktuálneho roka. Takto určenú výšku náhradného poplatku a rozdielu náhradného poplatku zverejní spoločnosť NÚSZ Zrt. Na svojej internetovej stránke. Medzi zverejnením a nadobudnutím účinnosti musí uplynúť aspoň 30 dní.

44. Podľa systému „E - MATRICA“ výška poplatkov od 1.1.2023 je pri kategórii vozidiel D1, D2 v prípade úhrady do 60 dní (základná sadzba náhradného poplatku 18.750,- HUF a v prípade úhrady po 60 dňoch (zvýšená sadzba náhradného poplatku) 74.970,- HUF.

45. Podľa ust. § 121 ods. 3 OZ platí, že príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

46. Súd v prvom rade skúmal vecnú legitímáciu strán tohto sporu. K tomu, aby sa niekto stal stranou konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide, stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom), alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či on aj žalovaný sú skutočne účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je žalobca subjektom práva a žalovaný subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v civilnom procesnom práve používa pojem vecná legitímácia. Vecnú legitímáciu má ten subjekt, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa žalobca subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, resp. subjektívne vníma žalovaného ako účastníka určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či žalobca a žalovaný účastníkmi daného hmotnoprávneho vzťahu objektívne sú, alebo nie sú. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), v skutočnosti objektívne nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/192/2004). Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (na strane žalobcu) alebo pasívnej (na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

47. V prejednávanom spore bola vecná legitímácia strán sporu, teda aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu ako aj pasívna vecná legitímácia na strane žalovanej, daná.

48. Bolo preukázané, že žalobca je na základe maďarského zákona č. I/1988 o cestnej doprave oprávnený vo vlastnom mene uplatňovať voči neoprávneným používateľom ciest pohľadávku vzniknutú z titulu neoprávneného použitia spoplatnenej cesty vo forme sankčného poplatku, ktorý je určený Nariadením ITM o poplatkoch č. 45/2020. Žalobca preto je aktívne legitimovaným subjektom na uplatnenie žalovaného nároku.

49. Daná je aj pasívna vecná legitímácia na strane žalovanej, pretože žalovaná bola ku dňu 18.03.2023 registrovaná ako vlastník motorového vozidla s evidenčným číslom E. XXXXX, kedy toto vozidlo uvedeného dňa v čase 20:44:24 hod. bolo prevádzkované na spoplatnenom úseku cestnej komunikácie v Maďarsku, čo bolo zaznamenané na mieste kontroly GY34B - M1 Hegyeshalom (171.2km) haladó.

50. Vyhodnoteným skutkového stavu súd prvej inštancie, aplikujúc citované ustanovenia zákona č. I/1988 o cestnej doprave a Nariadenia Ministerstva Inovácií a Technológií (ITM) č. 45/2020 dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná a je potrebné jej v plnom rozsahu vyhovieť.

51. V konaní nebolo sporné a z oznámenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, odboru dokladov a evidencií zo dňa 01.06.2023 vyplynulo, že žalovaná bola ku dňu 18.03.2023 vedená ako vlastník osobného motorového vozidla továrenskej značky 5 Mercedes - Benz, ML 250 BLUETEC 4MATIC s evidenčným číslom vozidla E. XXXXX.

52. Žalovaná rovnako nerozporovala skutočnosť, že uvedené motorové vozidlo bolo dňa 18.03.2023 v čase o 20:44:24 hod. prevádzkované na spoplatnenom úseku cestnej komunikácie v Maďarsku bez platného oprávnenia. Žalovaná v tomto spore odmietla peňažný nárok žalobcu uplatnený voči nej titulom použitia spoplatnenej cesty bez zaplatenia uhradiť z dôvodu, že v rozhodnom čase, teda dňa 18.03.2023 bolo jej motorové vozidlo prenajaté inej právnickej osobe, a túto tvrdenú skutočnosť žalovaná preukázala zmluvou o nájme osobného motorového vozidla zo dňa 20.06.2022. Súd však túto procesnú obranu žalovanej vyhodnotil ako irelevantnú, nárok uplatnený podanou žalobou nespochybňujúcu. V zmysle § 11 ods. 6 Nariadenia ITM č. 45/2000 je totiž žalovaná v predmetnom konaní v zmysle zásady objektívnej zodpovednosti pasívne vecne legitimovaným subjektom ako držiteľ daného vozidla evidovaného v príslušnej evidencii a skutočnosť, že motorové vozidlo mal v držbe (v nájme) v čase kontroly tretí subjekt, nie je z hľadiska tejto zodpovednosti právne významná. Z dikcie ust. § 11 ods. 6 Nariadenia ITM o poplatkoch č. 45/2020 vyplýva povinnosť zaplatiť poplatok práve držiteľovi vozidla, ktorým bola v rozhodnom čase žalovaná. Bolo preto povinnosťou žalovanej na území Maďarska pred začatím jazdy na komunikáciách, ktoré sú spoplatnené, za využívanie takýchto komunikácií zaplatiť, čo žalovaná nedodržala.

53. Súd na tomto mieste zároveň dodáva, že v praxi nie je možné, aby žalobca ako subjekt oprávnený vyberať poplatky za užívanie ciest, mal prehľad o tom, ktorým subjektom odlišným od vlastníka resp. držiteľa vozidla bolo vozidlo zverené (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, odbor dokladov a evidencií vo svojom evidenčnom systéme vozidiel zhromažďuje a vedie údaje o vlastníkoch a oprávnených držiteľoch vozidiel na základe vydaných osvedčení o evidencii vozidiel, pričom nevedie evidenciu osôb, ktorým boli prípadne motorové vozidlá zverené do nájmu, resp. do užívania na základe iných právnych titulov ako je leasing, pôžička, zverenie motorového vozidla do užívania na základe dohody o zverení služobného motorového vozidla zamestnancovi do používania na služobné účely...atď), ani ako sa takýto subjekt s držiteľom vozidla dojednal na uhrádzaní poplatkov v prípade použitia spoplatnenej cesty. Za úhradu poplatku je tak zodpovedný vždy držiteľ vozidla, čo v prejednávanom spore je žalovaná.

54. Právne tak súd uzatvára, vychádzajúc z nesporného zistenia, že motorové vozidlo žalovanej v čase kontroly platným oprávnením nedisponovalo, v dôsledku použitia spoplatnenej cesty vznikla žalovanej ex lege (podľa ust. § 11 ods. 1 Nariadenia ITM č. 45/2020 o poplatkoch v spojení s ust. § 11 ods. 6 Nariadenia ITM č. 45/2020 o poplatkoch) povinnosť zaplatiť žalobcovi pohľadávku vo výške určenej podľa ust. § 13 ods. 2 a ods. 3 Nariadenia ITM č. 45/2020 o poplatkoch s prihliadnutím na Prílohu č. 3 Nariadenia ITM č. 45/2020 o poplatkoch, ktorá je pre kategóriu vozidla žalovanej stanovená vo výške

18.750,- HUF (základná sadzba pohľadávky). A pretože žalovaná pohľadávku žalobcu nezaplatila ani na výzvu žalobcu zo dňa 14.6.2023, vznikla jej povinnosť zaplatiť zvýšenú sadzbu pohľadávky vo výške 74.970,- HUF. Po prepočte uvedenej sumy zvýšeného náhradného poplatku 74.970,- HUF na menu Eur, táto predstavuje sumu 191,27 Eur, na zaplatenie ktorej sumy súd žalovanú zaviazal.

55. Súd sa súčasne zaoberal aj otázkou možného zániku uplatneného nároku z dôvodu preklúzie, pričom dospel k záveru, že k zániku nároku žalobcu nedošlo, nakoľko žalobca údajne o žalovanej ako držiteľovi motorového vozidla, preukázateľne získal dňa 6.6.2023 (čo ostatne žalovaná v konaní nespochybnila, preto túto skutočnosť súd považoval za nespornú), pričom výzvu na zaplatenie poplatku v jeho základnej sadzbe odoslal žalovanej dňa 19.6.2023, čiže v rámci 60 dňovej prekluzívnej lehoty od momentu zistenia držiteľa vozidla v predmetnej veci. S ohľadom na uvedené tak súd ustálil, že nárok žalobcom uplatnený v tomto konaní nie je možné považovať za zaniknutý z dôvodu preklúzie.

56. Žalobou uplatnený nárok nie je ani premlčaný, keďže ku kontrole na spoplatnenou úseku cesty došlo dňa 18.03.2023 a žaloba bola podaná na súd dňa 27.03.2024, teda v 2-ročnej premlčacej lehote.

57. Žalobca si v konaní ďalej uplatnil aj príslušenstvo pohľadávky spočívajúce v nároku na zaplatenie sumy 70,- EUR titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

58. Oprávnenie žalobcu uplatňovať si náklady spojené s uplatnením pohľadávky má svoj právny základ v ust. § 11 ods. 7 Nariadenia ITM č. 45/2000. Tieto náklady vzniknuté pri uplatnení pohľadávky žalobcu voči žalovanej sú spojené s poskytnutím právnej služby žalobcovi a ich výška je vo vzťahu advokát - žalobca (klient) určená pre účely mimosúdneho uplatnenia v sume zodpovedajúcej tarifnej odmene advokáta (ďalej len „tarifa“) a tzv. režijným paušálom, a to podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnuté právne služby v znení neskorších predpisov. Uplatnenému nároku vo výške 191,27 EUR zodpovedá v súlade s ust. § 10 ods. 1 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny v sume 16,60 EUR. Ku každému úkonu právnej služby je advokát oprávnený uplatňovať tzv. režijný paušál, ktorý je pre rok 2023 určený vo výške 12,52 EUR a pre rok 2024 vo výške 13,73 EUR.

59. V tejto veci advokát v predsúdnom štádiu vykonal pre žalobcu tri úkony právnej služby, a to v roku 2023: prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie (výzva) protistrane (t.j. výzva na zaplatenie sankčného poplatku za neoprávnené použitie spoplatnených ciest v Maďarsku zo dňa 14.06.2023) a v roku 2024: písomné podanie (výzva) protistrane (t.j. predžalobná výzva na zaplatenie zvýšeného náhradného poplatku zo dňa 29.2.2024). Obe vyššie uvedené výzvy boli žalovanej zaslané, čo žalovaná v konaní ani nespochybnila. Výška nákladov na uplatnenie pohľadávky žalobcu voči žalovanému tak zodpovedá sume „tarify“ a tzv. režijných paušálov podľa vyhlášky za tri úkony právnej služby, pričom žalobca si uplatnil nižšiu sumu, a to sumu 70,- Eur namiesto sumy 88,57 Eur, ktorá by zodpovedala trom úkonom právnej služby spolu so zodpovedajúcim režijným paušálom podľa citovanej vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnuté právne služby.

60. Takto uplatnené a špecifikované náklady spojené s právnou pomocou v predsúdnom štádiu konania, spojené vyhotovením uvedených výziev, súd právne posúdil ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky v zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka (pozri napr. Uznesenie NS SR sp.zn. 4 Cdo 280/2009 zo dňa 28.10.2009).

61. Vo vzťahu k dôvodnosti uplatnenia náhrady tohto príslušenstva súd poukazuje aj na to, že bez vykonaného úkonu - výzvy na zaplatenie sankčného poplatku za neoprávnené použitie spoplatnených ciest v Maďarsku zo dňa 14.06.2023 by žalobca nemohol pristúpiť k uplatneniu svojho nároku súdnou cestou, nakoľko v zmysle § 33B ods. 5 zák. č. 1/1988 bolo jeho povinnosťou vyzvať žalovanú v 60 dňovej prekluzívnej lehote na úhradu základného náhradného poplatku, v opačnom prípade vzhľadom na to, že sa jedná o prekluzívnu lehotu, tento nárok by už nemohol uplatniť na súde a súd by musel na uvedenú skutočnosť prihliadať z úradnej moci (dôvodnosť tohto nároku bola vyslovená i odvolacími súdmi, napr. Rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp.zn. 8Co/21/2023).

62. Súd preto zaviazal žalovanú aj na zaplatenie tejto žalobcom uplatnenej sumy príslušenstva pohľadávky vo výške 70,- EUR.

63. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

64. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súdu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

65. Súd rozhodol o trovách konania v súlade s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu proti žalovanej nezistiac splnenie podmienok pre použitie ustanovenia § 257 CSP.

66. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením v lehote 60 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 4 rovnopisoch s prílohami.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok.